

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kábrtovou ve věci žalobkyně **L. O.**, nar. X, státní příslušnost X, t.č. PoS Kostelec nad Orlicí, Rudé armády 1000, zast. JUDr. Ing. Jiřím Špeldou, advokátem AK Hradec Králové, Šafaříkova 666/9, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra České republiky**, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 6. 2014, čj. OAM-212/ZA-ZA04-P10-2014, t a k t o :

I. Žaloba s e z a m í t á .

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalovaný rozhodl dne 13. 6. 2014 o neudělení mezinárodní ochrany žadatelce, s odkazem na ust. §§ 12 – 14b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Žalobkyně se posléze včasnou žalobou domáhala přezkoumání správnost a zákonnosti napadeného rozhodnutí, uváděla, že přijaté řešení správního orgánu neodpovídá okolnostem její věci, neboť žalovaný se měl důkladně zabývat situací na Ukrajině, zejména rozbroji mezi ruský smýšlejícím obyvatelstvem a obyvatelstvem protiruským, což přes jím uváděné zprávy neučinil. Přesto vyloučil ohrožení žalobkyně pro případ návratu, nepostupoval tedy tak, aby zjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Situace pro případ návratu žalobkyně do vlasti nebyla správně posouzena, v současné době je znám konflikt na Ukrajině celému světu díky médiím, ohrožení žalobkyně nebylo bráno v úvahu, zejména ze strany proruského obyvatelstva. Správní orgán zdůvodňuje svůj závěr možností vystěhování se žalobkyně do jiné části Ukrajiny, nicméně na Ukrajině není situace plně pod kontrolou

nikde, všude jí hrozí nebezpečí. Správní orgán problémy bagatelizuje a nepřiznává jim dostatečný význam pro ohrožení lidských životů. Ve své vlasti sice žalobkyně nebyla pronásledována, ovšem cítí hrozbu pro svůj život pro případ návratu. Ten by měl pro ni fatální následky, jak sám žalovaný přiznává, v zemi původu jsou politické nepokoje, ohrožující i civilní obyvatelstvo. Žalobkyně je proto přesvědčena o oprávněnosti nároku na udělení mezinárodní ochrany a navrhuje zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení.

Žalovaný dne 31. 7. 2014 podal vyjádření, v němž odkázal na průběh správního řízení, v jehož rámci žalobkyně neuvedla žádné skutečnosti, z nichž by lze vyvodit její azylově relevantní pronásledování ve vlasti, neuvedla, že by se jakkoliv politicky angažovala či měla nějaké potíže spojené s uplatňováním politických práv a svobod. Důvodem podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany bylo aktuální zhoršení bezpečnostní situace v Oděse a v násilnostech, uskutečněných 2. 5. 2014. Z obsahu správního spisu neplyne, že žalobkyně pro případ návratu měla být vystavena cílenému a soustavnému jednání státních orgánů, které by bylo možné označit za pronásledování či diskriminaci z některého z taxativně vyjmenovaných důvodů zákona o azylu. Správní orgán shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržení lidských práv na Ukrajině písemné informace, které jsou součástí spisového materiálu. Dne 14. 5. 2014 byla žalobkyni dána možnost seznámit se s podklady rozhodnutí, vyjádřit se k nim, doplnění podkladů nenavrhl a nevyslovila ani žádné námítky. Její žalobní námítky považuje žalovaný za neopodstatněné, její situace byla pečlivě a svědomitě zhodnocena, k tomuto si žalovaný opatřil veškeré potřebné podklady, včetně dostatečně vyčerpávajících informací o zemi původu, tyto jsou citovány v rozhodnutí, založeny ve spise. Rozhodnutí žalovaného je v souladu se zákonem o azylu a správním řádem a správní orgán navrhuje zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

Při jednání soudu dne 8. 6. 2015 předložil zástupce žalobkyně materiál MZV ČR – Ukrajina : Bezpečnostní situace na východě a jihu země, publikovaný 20. 4. 2015, ku dni 7. 6. 2015 stále v platnosti, kde je uvedeno, že MZV ČR důrazně doporučuje občanům ČR necestovat do Luhanské a Doněcké oblasti Ukrajiny, kde stále dochází k nepravdivým ozbrojeným střetům. Pokud se občané ČR v těchto oblastech nacházejí, MZV vyzývá k jejich okamžitému opuštění. Dne 26. 1. 2015 byl ve výše uvedených oblastech zaveden mimořádný stav, zároveň pro celé území Ukrajiny platí stav vysoké bdělosti a zvláštní ochrany pro zajištění bezpečnosti strategických objektů. MZV rovněž nedoporučuje občanům ČR cestovat do Autonomní republiky Krym a města Sevastopolu, v této souvislosti upozorňuje, že ukrajinská strana povoluje průjezd cizincům mezi dočasně okupovaným územím Krymu a zbytkem Ukrajiny přes k tomu zřízená kontrolní stanoviště pouze na základě speciálního povolení. Pokud se cizinec pokusí projít přes tato kontrolní stanoviště bez zmíněného speciálního povolení, vystavuje se riziku trestního i finančního postihu. Kvůli nejistému vývoji bezpečnostní situace pak MZV vyzývá občany ČR k obezřetnosti rovněž při cestách do Charkovské, Dněpropetrovské, Záporožské, Chersonské, Mykolajivské a Oděské oblasti. Obecně doporučuje vyhýbat se místům s velkou koncentrací osob a vyzývá k neúčasti v demonstracích a pochodech, dále doporučuje cestovatelům registrovat se před případnou cestou na Ukrajinu v databázi cestovatelů DROZD. Žalobkyně pak sama uvedla, že od té doby, co se situace zhoršila, hlídkují všude vojáci a ztratila mnoho přátel – zahynuli, její bratr se skrývá, protože v probíhající válce nevidí žádný smysl, odjel k příbuzným manželky

do Běloruska. V Oděské oblasti zůstala pouze maminka, která bydlí v jednopokojovém bytě. Žalobkyně ztratila práci, trvalé bydliště, nevidí možnost návratu. Byla ubytovaná na ubytovně pracoviště a nemá se prakticky kam vrátit. Existuje také možnost, že by byla poslána na pomocné práce do armády. Bojí se o život. Zástupce žalobkyně pak uvedl, že žalovaný bagatelizuje bezpečnostní situaci v zemi původu žalobkyně, zejména v Oděské oblasti, odkud ona pochází, jedná se o vnitřní bezpečnostní konflikt, toto je nesporné. Žalobkyně se cítí ohrožena, řada jejích přátel zemřela. Žalovaný nezjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, jeho rozhodnutí je vadné a je navrhováno jeho zrušení. Na náhradě nákladů řízení žalobkyně účtuje jízdné z Prahy do Hradce Králové a zpět autobusem, celkem 230,- Kč. Pověřený pracovník žalovaného ve svém vyjádření uvedl, že žalovaný podrobně sleduje vnitropolitickou situaci Ukrajiny, předložený materiál MZV je žalovanému znám, žalobkyně ovšem definiční znaky azylanta nenaplní, nebyla ani zkrácena na svých právech. Pro její pobyt zde existují vhodnější právní prostředky, žalovaný proto navrhuje zamítnutí žaloby, náhradu nákladů řízení neúčtuje.

Soud konstatoval ze správního spisu, že žalobkyně podala žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR dne 14. 5. 2014, uvedla, že je státní občankou Ukrajiny, téže národnosti, rodiče a bratr žijí na Ukrajině. Je svobodná, do odjezdu z vlasti pobývala v Oděse, v Južném. Do ČR přijela 2. 5. 2014 s cestovním pasem. Je pravoslavného vyznání, nikdy nebyla politicky organizována, má VŠ vzdělání v oboru námořní dopravy. Pracovala ve skladišti v přístavu. Odjela do ČR se svými známými, kteří zde studují, nikdy v zahraničí nebyla. Zajistili si vízum v cestovní kanceláři. Po posledních událostech v Oděse, poté, co začala válka, se žadatelka rozhodla zde zůstat, chce chránit svůj život. Ráda by se naučila jazyk a absolvovala nějaké rekvalifikační kurzy. V Oděse se nachází dva strategické závody, blízko Južného, a to přístav a chemický závod, navíc je Južný nedaleko hranic Nikolajevské oblasti, stojí tam armáda. Ve městě žije hodně Rusů, kdyby přišla ruská armáda, většina obyvatel se dá na jejich stranu, jako Ukrajinka se bojí, jak by to dopadlo. Z pohovoru, který byl s žalobkyní proveden dne 14. 5. 2014 plyne, že žalobkyně v zemi původu osobně problémy neměla, ale lidé mezi sebou probírali situaci na Ukrajině a docházelo ke střetům v názorech. Žalobkyně se snažila být neutrální, říkala, že neví, jak by se rozhodla. V březnu jí známí nabídli, že by s nimi mohla odjet do Česka, mohla by pohlídat jejich děti, bylo pro ni zajímavé dostat se do zahraničí. Kdyby se kvůli bezpečnosti musela rozhodnout o případném připojení k Rusku, musela by opustit svůj domov a odjet na západní Ukrajinu, nejdříve k otci do Vinice, má též příbuzné v Černovcy na západní Ukrajině, ovšem to by natrvalo nebylo řešením. Otec žije na malé vesnici, kde není žádná práce, musela by se obrátit na úřady o pomoc, byla by uprchlíkem ve vlastní zemi. V Oděse byly 2. 5. 2014 násilnosti, končí tam devět dní smutku, ale asi jde o klid před bouří. Město Južnyj je malé město, byla tam nějaká proruská shromáždění, přijeli lidé s ruskými vlajkami, v té době si toho lidé moc nevšíмали, bylo jim to lhostejné, ale jaká je situace nyní, to žalobkyně neví. Když jela do ČR, počítala s návratem, ale když chodili po Praze, ptali se jich, odkud jsou a zda vědí, co se v Oděse stalo, dívali se na zprávy a dozvěděli se o násilnostech. Měli zpáteční lístky na 9. 5., ale báli se, že by se ani domů nedostali, 47 lidí bylo zabito, přes 200 lidí je zraněných v nemocnici. O návratu by uvažovala, pokud bude v Oděse klid a bude součástí Ukrajiny. Téhož dne byla žalobkyně seznámena s podklady, které má žalovaný k dispozici pro posouzení její situace v zemi původu, uvedla, že jí byl řečen obsah zpráv, nemá k tomu co dodat

ani doplnit. Soud konstatuje, že uvedené podklady, tak, jak vyjmenovány i na str. 2, 6 a 7 napadeného rozhodnutí, jsou součástí správního spisu.

Soud přezkoumal napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní – s.ř.s.), ve svém rozhodnutí soud vyšel ze skutkového a právního stavu výše zjištěného (§ 77 odst. 2 s.ř.s.) a konstatoval, že závažnějších pochybení v průběhu správního řízení a v napadeném rozhodnutí neshledal.

Zákon o azylu upravuje v ust. § 12 důvody udělení azylu tak, že azyl se udělí cizinci, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec

- a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo
- b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

V ust. § 13 zákona o azylu je upraven azyl za účelem sloučení rodiny, který lze udělit rodinnému příslušníkovi azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14 v případě hodném zvláštního zřetele, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12. Humanitární azyl upravuje ust. § 14, který lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany není zjištěn důvod pro jeho udělení podle § 12 zákona o azylu.

Zákon o azylu dále v ust. § 14 a) upravuje důvody udělení doplňkové ochrany, která se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odst. 2) a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Přitom za vážnou újmu se podle odst. 2 považuje

- a) uložení nebo vykonání trestu smrti,
- b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,
- c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo
- d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

V ust. § 14 b) cit. zákona je upravena doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, v odst. 1 je uvedeno, že rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany se v případě hodném zvláštního zřetele udělí doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro její udělení. Přitom dle odst. 2 se pro tyto účely rozumí rodinným příslušníkem

- a) manžel či partner osoby požívající doplňkové ochrany,
- b) svobodné dítě osoby požívající doplňkové ochrany, které je mladší 18 let,

- c) rodič osoby požívající doplňkové ochrany, která je mladší 18 let, nebo
- d) zletilá osoba odpovídající za nezletilou osobu bez doprovodu podle § 2 odst. 11

Předpokladem udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny manželu osoby požívající doplňkové ochrany je trvání manželství (partnerství) před udělením doplňkové ochrany cizinci, v případě polygamního manželství, má-li již tato osoba požívající doplňkové ochrany manžela žijícího s ním na území České republiky, nelze udělit doplňkovou ochranu za účelem sloučení rodiny další osobě, která je podle právního řádu jiného státu manželem osoby požívající doplňkové ochrany.

Po projednání a přezkoumání věci žalobkyně soud konstatoval, že žalobkyně prakticky neuváděla žádné problémy, které by měla v době před opuštěním vlasti, uváděla, že lidé měli různé názory na vznikající situaci na Ukrajině, nicméně až do jejího odjezdu skutečně nečelila žádným problémům, které by mohly vést k závěru o azylově relevantní situaci. Soud proto plně odkazuje na zdůvodnění správního orgánu, kterým se vypořádal s neexistencí důvodů ust. § 12 – 14 zákona o azylu v případě žalobkyně, a to na str. 2 – 6 rozhodnutí ze dne 13. 6. 2014. Soud, s ohledem na výše citované skutečnosti, dospěl k závěru, že jediným důvodem, pro který se žalobkyně rozhodla neopustit Českou republiku, tedy, nevyužít zpátečních jízdenek s datem 9. 5. 2014, byly události, které vznikly počátkem května v Oděse a které žalobkyni dovedly k názoru, že se obává z důvodů vyhroceného konfliktu o své zdraví a život, tedy, jedná se o důvod pro případné udělení mezinárodní ochrany z důvodu ust. § 14a) zákona o azylu. V tomto rozsahu též zní žalobní námitky, jak uvedeny shora. Správní orgán se s neexistencí vážnosti hrozby vážné újmy vypořádal na str. 6 – 9 napadeného rozhodnutí, zabýval se tím, zda žadatele nehrozí v případě návratu do vlasti vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení, či vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, případně, zda by vycestování žalobkyně z ČR neznamenal rozpor s jejími mezinárodními závazky. Žalovaný mj. uvedl, že situace na Ukrajině je jistě složitá, zejména bezpečnostní situace na jihu a východě země. V případě bezprostředních obtíží se však občané Ukrajiny snaží řešit svízelnou situaci přestěhováním se do centrálního či západního území země a aktuálně státy okolního světa nedospěly k závěru, že v zemi panuje vnitřní ozbrojený konflikt ve smyslu zákona o azylu – zde odkaz např. na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2009, sp. zn. 5 Azs 28/2008-68, v němž soud s poukazem na ust. § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu k čl. 15 písm. c) směrnice Rady 2004/83/ES, o minimálních normách, které musí splňovat příslušníci cizích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli žádat o postavení uprchlíka nebo osoby, která z jiných důvodů potřebuje mezinárodní ochranu, a o obsahu poskytované ochrany, k Dodatkovému protokolu k Ženevským úmluvám z 12. Srpna 1949 o ochraně obětí ozbrojených konfliktů nemajících mezinárodní charakter (protokol II, čl. 168/1991 Sb., vyložil, že pro existenci skutečného nebezpečí vážné újmy v tomto smyslu musí být kumulativně splněny následující podmínky, a to, že země původu žadatele se nachází v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, žadatel je civilista a byl by v souvislosti s uvedeným konfliktem vystaven vážnému a individuálnímu ohrožení života nebo tělesné integrity z důvodu svévolného (nerozlišujícího) násilí. Soud aktuální závěry správního orgánu v době jeho rozhodování nemohl spatřit jako nezákonné či nedostatečné. Je pravdou, že ani v době rozhodování soudu v této věci nebyla situace na východě Ukrajiny zcela stabilní, nicméně, jak uvádí žalovaný, ve

městě Južnyj, kde žalobkyně žila před odjezdem do ČR, doposud žádné bezpečnostní problémy nebyly a existuje zcela reálná možnost využít možného přesídlení do jiných a zcela bezpečných oblastí země, což nakonec žalobkyně sama v průběhu správního řízení i připustila. Podmínky pro udělení doplňkové ochrany z žalobou naříkaných důvodů tak splněny nejsou a nebyly a soud její neudělení nemohl po přezkoumání věci žalovanému vyčítat. Z uvedených důvodů soud proto přistoupil po provedeném řízení k zamítnutí žaloby, v souladu s ust. § 78 odst. 7 s.ř.s.

S odkazem na ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. pak soud rozhodl o tom, že na náhradu nákladů řízení nemá žádný z účastníků právo, neboť ve věci úspěšný žalovaný náhradu nákladů řízení neúčtoval, náhrada nákladů právního zastoupení žalobkyně pak byla vyřešena samostatným usnesením soudu.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Hradci Králové dne 10. června 2015

JUDr. Jana Kábrtová, v.r.
samosoudkyně